

בבית משפט השלום בחיפה

ת.צ. _____

בעניין:

מועתאז מסארווה – ת.ז. 039371166

ע"י ב"כ אחמד מסאלחה – עורכי דין ונוטריונים

מרחוב העליה 3, ת.ד. 2262, עפולה 1839203

טל: 04-6421551, פקס: 04-6421553

התובע

נגד

א.ד.מ. דובלה בע"מ – ח.פ. 515707107

אצל מר דוב וויס – ת.ז. 32943680

כפר יהושע 3658200

הנתבעת

סכום התביעה האישית: 88 ₪

סכום התביעה הייצוגית: 880,000 ₪

כתב תביעה

1. הצדדים

א. התובע הינו תושב ישראל, הנוהג לרכוש ולצרוך מעת לעת את מוצרי הנתבעת, ובפרט את מוצרי הנקניקיות הארוזות מראש המשווקות על ידה.

ב. הנתבעת הינה חברה מובילה בשוק הבשר המשובח אשר מייצרת ומשווקת מוצרי בשר שונים, וביניהם נקניקיות "מזרחיות" ו/או "צ'וריסוס" ו/או אחרות אשר נמכרים בקצביות, במעדניות, בחנויות שונות וכן בנקודות מכירה מובחרות ברחבי הארץ ולהרחבה ניתן לבקר באתר המרשתת של הנתבעת <https://www.dovaleh.co.il>

2. מבוא

א. עניינה של התביעה בהפרות של סעיף 3 לתקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון אזהרה מסכנת חנק), תשס"ו-2006 (להלן: "תקנות החנק"), באופן הבא:

היעדר כיתוב אזהרה על גבי אריזות נקניקיות – "לתשומת לב: לילדים מתחת לגיל 5 יש לחתוך לאורך לרצועות דקות (ולא טבעות)".

ב. כתוצאה מכך, הפירה ומפירה הנתבעת את הוראות תקנות החנק.

3 כללי

א. התובענה המבוקשת לאישור, באה עקב הפרה גסה של זכויות הצרכנים על פי חוק הגנת הצרכן, תשמ"א – 1981, ואף בהפרה בוטה של סעיף 3 לתקנות החנק אשר הותקנו בהתאם לסעיף 3 לפקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], תשמ"ג-1983 אשר הוחלף ביום 30.9.16 בחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו – 2015, שכל תכליתם הינה הגנה על בריאות הציבור בכלל וציבור הצרכנים בפרט.

ב. הנתבעת החליטה באופן חד-צדדי, להפר ברגל גסה את הוראות החוק הבאות לשמור על שלום צרכניה, עת היא בחרה שלא לכתוב אזהרה בולטת על גבי מארזי הנקניקיות תוך ניצול פער הכוחות שבינה, כגוף מקצועי, ובין צרכן הקצה חסר אמצעים וידע.

יודגש, כי לרוב צרכני הקצה הינם בני משפחה תמימים אשר נופלים קורבן לחוסר השוויון המשוע, ומסכנים את ילדיהם ללא מודעות על כך.

ג. התנהלות הנתבעת, גורמת להפרת חובה באופן שפוגעת במעמדו הבסיסי של הצרכן, בכבודו, באוטונומיה שלו ומסכנת את בריאותו.

ד. היה על הנתבעת לצפות את השלכות התנהלותה, אשר עלולה להביא לפגיעה בנפש.

4 רקע

א. להתנהלות השחקנים בענף המזון, השפעה ישירה על בריאות הציבור, עת יש בידם הכוח, הידע והמשאבים להשפיע על רכיבי המזון, צורתו, משקלו וכו'. לכל אלו, השפעה ישירה על בריאות הציבור, אשר מכניס לגופו את אותם מוצרים שעשויים לקבוע את איכות חייו, משך חייו וכו'.

ב. לצרכן כמעט ואין יכולת לדעת מהן יתרונותיו או חסרונותיו של המוצר, כמו גם הסיכונים מצריכתו, אלא על פי המידע שמצוי על אריזתו.

במיוחד לאור כך, ראה המחוקק את החשיבות הגדולה בקביעת חובת בסימון מזון ארוז מראש באזהרות הרלוונטיות, אשר צרכן הקצה אינו יכול לצפות אותן.

ג. ילדים מתחת לגיל 5 מהווים קבוצת סיכון לסכנת חנק מנקניקיות ופיצוחים, ולא בכדי רבים מהם מובהלים כל שנה לטיפול רפואי דחוף עקב מקרי חנק. פיצוחים או חלקי נקניקיות המוכנסים לפיהם של ילדים עד גיל 5 עלולים למצוא את דרכם לקנה הנשימה במקום לושט, שכן מנגנון הבליעה-נשימה טרם סיים התפתחותו כראוי

בגילאים מוקדמים אלו. במצב שכזה נחסם מעבר האוויר לריאות, דבר העלול להוביל לאובדן הכרה, הפסקת פעילות הלב, נזק מוחי בלתי הפיך ואפילו מוות. הנקניקיה מהווה מאכל פופולארי מאוד בקרב ילדים, כאשר למרבה הצער, דווקא צרכניה הנאמנים האלו, **הינם חסרי שיניים טוחנות**, מה שגורם לכך שהמזון עשוי להחליק כמות שהוא אל פתח הלוע, והישר אל בית הבליעה במקום לוושט.

שילוב נסיבות אלה יחד עם צורתה הגלילית האופיינית של הנקניקיה, עלול לגרום לחסימה של קנה הנשימה ומהווה סכנה בריאותית של ממש.

ד. היות וסכנת חיים זו, מרחפת דווקא מעל לקבוצת הסיכון הרגישה והעדינה ביותר בחברה, שרפלקסי ההגנה שלהם טרם התפתחו דיים, בחר המחוקק לתת תוקף קוגנטי להנצחת אחד מהערכים המוסריים הבסיסיים ביותר בעולם המערבי המודרני. המדובר על **ערך הבריאות ושמירה על החיים**, אשר מתחדד עוד יותר כשמדובר על ילדים שהינם חסרי ישע מטבעם.

ברוח זו, עשה שר הבריאות שימוש בסמכות אשר הוקנתה לו מתוקף סעיף 3א לפקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג-1983 (להלן: "הפקודה") והתקין את תקנות החנק בשנת 2006, אשר קובעות בסעיף 3 כדלקמן:

(א) לא ייצר אדם, לא יארוז, לא ישווק, לא ייבא ולא יאחסן נקניקיות ארוזות מראש למכירה קמעונאית, אלא אם כן על אריזתן צוינו המילים: **"לתשומת הלב: לילדים מתחת לגיל 5 יש לחתוך לאורך לרצועות דקות (ולא לטבעות)"**, במסגרת, באופן בולט לעין הצרכן ובאותיות שחורות ברורות וקריאות, על רקע לבן, שגודלן לא יפחת משני שלישים גודל אותיות שם המזון".

(ב) אזהרה כאמור בתקנת משנה (א) תצוין על האריזות האמורות בה, גם בשפה הערבית.

[ההדגשות אינן במקור]

ה. כמו כן, סעיף 4 לתקנות החנק אף קובע כי במקרה בו המזון נמכר בתפוזות יש לציין האזהרה המתאימה בדבר סכנת חנק על גבי שלט בסמוך למזון, במקום בולט לעין, באותיות שחורות על רקע לבן שגודלן לא יפחת מ-16 נקודות דפוס, או לחילופין על גבי אריזת המזון או על גבי מדבקה שתודבק על אריזות המזון.

ו. התקנת תקנות החנק ע"י שר הבריאות מבלי למנות ולהקים גוף בעל משאבים כספיים ואנושיים שידאגו לאכיפת התקנות, גרמו להיעדר אכיפה בפועל של התקנות. אוזלת היד של רשויות המדינה בענין זה חושפות את ציבור הצרכנים לסיכון בריאותי בלתי

הפיד, שנובע מאי קיום הוראות הדין ע"י יצרני ומשווקי מזון. לפיכך, השימוש בכלי ה"תובענה הייצוגית" נראה כיעיל והמוצדק ביותר למיגור התופעה, על אף היות כלי זה מוגבל ביכולותיו בהשוואה לסמכויות פיקוח ממשלתיות.

ז. היעדר אישור התובענה הייצוגית נשוא התיק דנו, תגרום לבטח להנצחת הפרת הוראות התקנות, תוך שהחוטא יצא נשכר, ויוכל להמשיך ולסכן את חיי שכבת הגיל הרכה בשנים, תוך הפרה גסה של הוראות הדין.

ח. חוק הגנת הצרכן אינו מותיר מקום לספק, ומחייב באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי כל עוסק ידאג כי מוצר היוצא תחת ידיו יסומן כהלכה בהתאם להוראות החוק, התקנות והתקנים הרלוונטיים למוצר. על אחת כמה וכמה, כאשר מדובר על מוצר מזון, המשמש לצריכה גופנית פנימית, המחייב לגלות לצרכן בגילוי נאות פרטים כגון רכיבי המוצר, משקלם, איכותם, טיבם וכו'.

ט. אוטונומיית הצרכן אמורה להישמר במלואה במקרה של מילוי הוראות חוק הגנת הצרכן. כפועל יוצא, המשמעות המיידית של הפרת הדין הינה פגיעה בצרכן, שאילו היה מבין מה תכונות המוצר שהוא מכניס לגופו – לא היה צורך אותו (כגון סיכון עקב צריכת המוצר).

5 עובדות המקימות את עילות התביעה

א. בחודש 3/2007 נכנסו לתוקפן תקנות החנק, הקובעות את החובה בסימון אזהרה מיוחדת מפני סכנת חנק הנוגעת במיוחד לילדים מתחת לגיל 5, וכוללת גם הוראה על אופן חיתוך הנקניקיות בטרם צריכתן ע"י ילדים עד גיל זה.

ב. הסימון, כך נקבע, ייעשה באופן בולט על גבי אריזת הנקניקיות באופן בו ירשם באותיות שחורות על גבי רקע לבן "לתשומת לב: לילדים מתחת לגיל 5 יש לחתוך לאורך לרצועות דקות (ולא טבעות)".

ג. כל זאת, מתוך מטרה אחת ויחידה – להדגיש ולהפציר בפני הצרכן הפוטנציאלי כי קיימת סכנה מוכחת בצריכת נקניקיות ע"י ילדים מתחת לגיל 5. זאת במיוחד בעקבות כך שנקניקיות הינן מאכל פופולארי מאוד בקרב ילדים קטנים, שמערכותיהם הגופניות הרלוונטיות לאכילה ורפלקסי ההגנה שלהם – טרם התפתחו דיים.

ד. ארגון בטרם לבטיחות ילדים, הגיש לכנסת ישראל נייר עמדה בטרם התקנת תקנות החנק, בו נסקרה באופן תמציתי וממצה סכנת החנק אצל ילדים, והובאו בו נתוני היפגעות מזעזעים של ילדים מחנק¹:

"מהו חנק?"

במונח חנק בעברית נכללות שלוש דרכי היפגעות שונות כתוצאה מחסימת דרכי האוויר: חנק כתוצאה מחסימה של דרכי האוויר החיצוניות; חנק כתוצאה מלחץ חיצוני על הגרון; וחנק כתוצאה מגוף זר הנכנס לגוף החוסם את דרכי הנשימה. חנק ממזון נגרם כתוצאה מגוף זר שחוסם את דרכי הנשימה (Choking).

כמה ילדים נפגעים כתוצאה מחנק בישראל?

כ-9 ילדים מתים מדי שנה עקב חנק כפגיעה לא מכוונת, מתוכם כ-6 תינוקות עד גיל שנה. בשנים 1993-1997, נרשמו 77 מקרי תמותה מחנק של ילדים בני 0-17, מתוכם 87% היו ילדים מתחת לגיל שלוש.

חנק היא הסיבה השנייה לתמותת ילדים בגילאי 0-14 כתוצאה מפגיעות. בישראל, חנק אינו מופיע בין סיבות פגיעת הילדים המובילות לאשפוז. בדיווחים מתוך מאגר מידע מרכזי אשפוזים של משרד הבריאות, מקרי החנק נספרים בתוך יתר הסיבות המובילות לאשפוז.

מדוע ילדים קטנים פגיעים במיוחד לחנק מדברי מזון?

- דרכי הנשימה של ילדים קטנים אינן מפותחות דיין: הן צרות וקטנות יותר משל המבוגר.
- ילדים פגיעים יותר כיוון שרפלקס השיעול שנועד להוציא חפץ זר שחדר לדרכי הנשימה אינו מפותח דיו.
- לילדים קטנים אין שיניים טוחנות מפותחות וחזקות בכדי ללעוס היטב את המזון, ולכן קיים סיכון גדול יותר לשאיפה של מזון בשלמותו.

מהם מאפייני המזונות המגבירים את ההסתברות לחנק של ילדים קטנים?

- צורת המזון - מאכלים עגולים מתיישבים בדיוק על פתח קנה הנשימה וחוסמים את מעבר האוויר.
- מרקם המזון –
- מרקם חלקלק הגולש במהירות לעבר בית הבלעיה;
- מרקם הסופח מים מתנפח בקנה;
- מרקם דביק שנצמד לקנה הנשימה וקשה להסירו;
- מרקם קשה מקשה על הלעיסה והילד עלול לבלוע את המזון בשלמותו.

¹ ראה "הבסיס המדעי להקיקה ותיקון תקנות בנושא חנק ממזון" אשר נערך בטעם ארגון בטרם לבטיחות ילדים בטרם התקנת תקנות החנק. ראה אתר האינטרנט <http://www.beterem.org>.

• גודל המזון - מזון שגודלו קטן מדי או גדול מדי. חתיכות קטנות מדי נכנסות לקנה הנשימה כאשר מנסים לבלוע אותן לפני שהן נלעסו כראוי. חתיכות גדולות מדי קשה יותר ללעוס, הילד ישאף אותם וכך תחסמנה דרכי הנשימה.

הסיכון בנקניקיה: רוב הנקניקיות עגולות ובעלות קוטר המתאים בדיוק לחסימת קנה הנשימה של ילדים. בנוסף, לנקניקיה מרקם חלק העלול לגרום לכך שתגלוש במהירות אל עבר דרכי הנשימה. רוב הציבור חותך את הנקניקיה העגולה לטבעות ומקטין את קוטרה וכך מתגבר הסיכון לחסימת דרכי הנשימה. חיתוך הנקניקיה לאורכה מבטל את צורתה העגולה ומקטין את קוטרה.

הסיכון בפופקורן ובפיצוחים: ילדים עלולים לשאוף מזון זה אל קנה הנשימה או אל הריאות ומכיוון שמזונות אלו סופחי נוזלים ומתנפחים, הם עלולים לגרום לחסימת דרכי האוויר. אין להגיש מזונות אלו לילדים עד גיל 5 שנים.

במסטיקים עגולים ובסוכריות קשות: צורתם העגולה, מרקמם הקשה וקוטרם, מגבירים את הסיכון לחסימה מוחלטת של קנה הנשימה. אין להגיש ממתקים אלו לילדים עד גיל 5 שנים.

ה. במהלך ישיבת ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, בפניה הובאו תקנות החנק בטרם התקנתן², ביקש ח"כ ד"ר אחמד טיבי, רופא בהכשרתו, כי נציגי משרד הבריאות יגלו כמה מקרי חנק אירעו מאז נחקק התיקון לחוק, וכמה מקרי מוות היו ביניהם.

פרופ' יונה אמיתי, מנהל המחלקה לאם, לילד ולמתבגר במשרד הבריאות, השיב כי בשנים האחרונות (טרם התקנת התקנות) מדובר בסדר גודל של כמה עשרות מקרים, **בין ששים למאה מקרים שמגיעים לחדרי מיון, ושניים עד ארבעה מקרי מוות בשנה.** דהיינו, כי הנתונים אף **חמורים יותר** מאלו שנסקרו לעיל ע"י ארגון בטרם.

בעת שהדיון הגיע לענין סכנת החנק הנוגעת לנקניקיות, הדגיש יועמ"ש המועצה הישראלית לצרכנות, עו"ד זאב פרידמן כך:

"אותו רציונל שעומד בבסיס של פיצוחים שבו מחויבים להסביר לאנשים מפני איזו סכנה מדובר עומד גם ביחס לנקניקיות. בן אדם שלא מודע לסכנה עלול לחשוב שזאת הוראת הגשה במיוחד כשמדובר בתיאור: "שים לב, יש לחתוך לאורך". ...אנחנו מציעים שהוועדה תקבל את העמדה גם בנוגע לנקניקיות, וגם שם יצוין: "אזהרה: למניעת סכנת חנק יש לחתוך את הנקניקיות לאורך."

² ראה פרוטוקול מס' 70 מישיבת ועדת העבודה, הרווחה והבריאות שנערכה בכנסת ביום 4.9.2006.

ו. עיננו הרואות כי אזהרת חנק מנקניקיות כוללת גם **הוראת הגשה** על מנת למנוע חנק, להבדיל מאזהרות חנק בענין פיצוחים. מכאן החשיבות הרבה ביותר כי המידע בדבר אופן הגשת המאכל לילד הינה חשובה מאין כמותה לצורך מניעת חנק.

6 נסיבות ענייננו

- א. התובע הינו צרכן מוצרי הנתבעת, ודוד לילדים, מתחת לגיל 5.
- ב. מוצרי הנתבעת, נמכרים כאמור בפריסה ארצית.
- ג. באחת מקניותיו של התובע, רכש הוא מארז "נקניקיות מזרחיות" ו-"נקניקיות צ'וריסוס" ארוזות מראש שיוצרו ושווקו ע"י הנתבעת לצורך צריכתן ע"י בני משפחתו.
- ד. בעת עריכת פיקניק בחיק הטבע עם משפחתו המורחבת, הגיש התובע לאחייניו את הנקניקיות שרכש לאחר צלייתן.
- ה. אימם של הילדים הבחינה בכך במקרה, נטלה את הנקניקיות מידי ילדיה והסבירה לתובע כי נקניקיות עלולות לגרום לחנק בקרב ילדים ולכן יש לפעול לפי האזהרה והוראות ההגשה אשר אמורות להופיע על גבי האריזה.
- ו. התובע הנבוך, חש אשם נורא וחוסר אונים על לא עוול בכפו, שכן הוא חש חסר אחריות. עוגמת הנפש של התובע גדלה שבעתיים, לאחר שסקירת האריזה ע"י התובע העלתה כי לא לשווא לא היה ידוע לתובע על הסכנה ועל הצעת ההגשה – **שכן הנתבעת כלל לא רשמה כל אזהרה והוראות הגשה על גבי המארזים.**
- ז. על מנת שלא לקחת סיכונים מיותרים, לא הגיש התובע לילדים את הנקניקיות, ולא עשה בהן שימוש, כך שבסופו של דבר הן נזרקו לפח האשפה.
- ח. התובע סקר ובדק מוצרי נקניקיות של יצרניות שונות, וגילה כי על כולן מופיעה **אזהרה מיוחדת לילדים מתחת לגיל 5, הכוללת הוראת הגשה.** מכאן הבין כי ככל הנראה מדובר על חובה קוגנטית שהנתבעת הפרה באי ציון האזהרה.
- ט. בדיקה שערך התובע, העלתה כי אי סימון האזהרה סותר את הוראות תקנות החנק.
- י. במחדליה, גרמה הנתבעת לעוולת הפרת חובה חקוקה, עת זו נהגה ברשלנות, הציגה מצג שווא, גרמה להטעיה ואף עשתה עושר ולא במשפט על גבי הצרכנים חברי הקבוצה.
- יא. **התובע הרגיש כי יתכן והנתבעת הסתירה באופן מגמתי ומתוך כוונה תחילה, פרטים מהותיים הקשורים בסכנות שבצריכת הנקניקיות.**

יב. לתובע נגרם נזק ממוני ונזק שאינו ממוני, עקב הטעייתו **ועקב פגיעה באוטונומיה האישית של בני משפחתו** וחשיפתם לסיכון משמעותי.

יג. התובע רכש את המוצרים מתוך אמונה לפיה **כל** מידע הרלוונטי לגביהם פורט על אריזתם. אולם הנתבעת הטעתה את התובע בכך שלא חשפה בפניו מידע מהותי וקריטי. פערי המידע הבלתי סביר שקיים בין הנתבעת, שהינה גוף מקצועי, עתיר ידע ומשאבים, למול התובע שהינו **צרכן קצה חסר ידע**, גרם לתובע לתחושת חולשה, עלבון, חוסר אונים, אי נוחות ובלבול, עת כל מבוקשו היה לקבל **תמונה אמיתית ומלאה** שתשקף נכונה את סכנות צריכת המוצר והדרך לצמצומן.

יד. הנתבעת העדיפה שלא לחשוף מידע זה בפני הצרכן, על אף שבנקל היה ביכולתה לפרט זאת ובכך לחסוך את נזקיו הממוניים והלא ממוניים של התובע. בהתנהגותה הפרה הנתבעת את הוראות תקנות החנק וגרמה להטעיית צרכנים חמורה.

טו. **לו היתה הנתבעת נוהגת על פי הוראות החוק והתקנות, לא היה התובע רוכש את המוצר מלכתחילה, אלא היה מעדיף שלא לקחת סיכונים מיותרים ולרכוש מוצר אחר.**

טז. יודגש כי התנהלות הנתבעת חמורה שבעתיים, עת תקנות החנק מצויות בתוקף מזה שנים. דהיינו כי עד ליום זה בחרה הנתבעת לסכן צרכנים רבים ולא לסמן את מוצרי מארז הנקניקיות נשוא העניין דנן.

יז. התובע עותר להשבת עלות מארזי הנקניקיות וכן פיצוי בגין הנזק הבלתי ממוני שגרמה לו הנתבעת.

יח. אם אין די בכל האמור לעיל, יצוין כי הנתבעת מציגה במקרריה ובאתר האינטרנט שלה את הנקניקיות שלה (ובמיוחד את נקניקיות ה"מיני"), ככאלו שמיועדות במיוחד לילדים.

7. הגדרת הקבוצה

א. סעיף 10(א) לחוק תובענות ייצוגיות, קובע כי לאחר אישור הגשת התובענה הייצוגית, יגדיר ביהמ"ש את קבוצת התובעים.

ב. אין בידי התובע הנתונים או הכלים לדעת מה גודל הקבוצה במדויק, ועל כן על פי אומדנה והערכה שביצע התובע, יוערך מספר הצרכנים של נקניקיות הצ'וריסוס והנקניקיות המזרחיות שמייצרת הנתבעת בכ- 10,000 (הערכה על **הצד הנמוך**).

ג. במהלך הדיון בתובענה לאישור תובענה ייצוגית, יהא זה מתבקש לחייב את הנתבעת למסור נתונים שבידיה בנוגע למספר הצרכנים הרלוונטיים לתובענה. בדרך זו ניתן יהיה לאמוד את מספר חברי הקבוצה באופן מדויק יותר.

ד. לאור ההנחה האומדנית **על הצד הנמוך**, לפיה כ- 10,000 איש נפגעו ממעשי הנתבעת, הרי שיש לפצותם לפי החישוב הבא:

עלותם הקמעונאית של המוצר (58 ₪), כפול מספר הצרכנים (10,000) = 580,000 ₪

8. הטיעון המשפטי

8.1 כללי

א. **חוק תובענות ייצוגיות** מסדיר את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל.

ב. סעיף 1 לחוק מגדיר את מטרתו כדלקמן:

"מטרתו של חוק זה לקבוע כללים אחידים לענין הגשה וניהול של תובענות ייצוגיות, לשם שיפור ההגנה על זכויות, ובכך לקדם בפרט את אלה:

- (1) מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים;
- (2) אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו;
- (3) מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין;
- (4) ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות."

ג. סעיף 3 לחוק קובע כי:

"(א) לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית;"

ד. סעיף 1 לתוספת השניה לחוק, קובע כי בין המקרים אותם ניתן להגיש כתובענה ייצוגית, נכללת גם:

"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו"

ה. סעיף 4 לחוק קובע את רשימת הזכאים להגשת תובענה לאישור תביעה ייצוגית, וסעיף 4 (א) (1), קובע כי התובע נמנה עם זכאים אלו :

"אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה"

יודגש כי הפסיקה אינה דורשת דרישות מחמירות בשלב התובענה לאישור, אלא מסתפקת בכך שהתובע יצביע רק לכאורה שעומדת לו עילת תביעה אישית. ראה לענין זה קביעות ביהמ"ש העליון בע"א 2967/05 מגן וקשת נגד טמפן (פורסם בנבו) :

"אין להעמיד דרישות מחמירות מידי, לענין מידת השכנוע, משום שאלה עלולות להטיל על הצדדים ועל בית המשפט עומס יתר בענין בירור הנושא המקדמי, דבר העלול לגרום להתמשכות המשפט, לכפילות בהדיינות ולרפיון ידיים של תובעים ייצוגיים פוטנציאליים."

דהיינו, כי על מגיש התובענה להצביע על קיומה של אחת מעילות התביעה המנויות בתוספת השניה, וכי יש בה שאלות מהותיות בעובדה ובמשפט, המשותפת לכל חברי הקבוצה.

ו. סעיף 4(ב)(1) לחוק, קובע כי די בכך שהתובע יראה כי נגרם לו נזק לכאורה בלבד :

"בתובענה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן (א)(1) - די בכך שהתובע יראה כי לכאורה נגרם לו נזק"

ז. סעיף 8 (א) לחוק, קובע כי התנאים להגשת תובענה ייצוגית הינם כדלקמן :

"בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה :

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה ;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין ;

- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב."

ח. לאור האמור לעיל, תחילה יפרט התובע אודות קיומה של עילת תביעה אישית העומדת לו כנגד הנתבעת, ולאחר מכן יצביע על התקיימות התנאים לאישור הגשת תובענה ייצוגית כקבוע בסעיף 8 לחוק.

8.2 עילת ההטעיה וחוק הגנת הצרכן

א. פרק ב' לחוק הגנת הצרכן, קובע איסור "הטעיה וניצול מצוקה" של הצרכן. סעיף 2 לפרק זה, אוסר על הטעיית צרכן, בין אם במעשה, במחדל, בעל-פה, בכתב או בכל דרך אחרת, בכל ענין מהותי אשר עלול להטעות את הצרכן:

"2. (א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;

(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;"

ב. סעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן, מוסיף וקובע כך:

"(ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות."

ג. סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן, קובע כי הצרכן הנפגע בעקבות ההטעיה הנובעת מסעיף 2 לחוק זה – זכאי לפיצויים מהעוסק.

ד. אין כל ספק כי במעשיה ובמחדליה, הטעתה הנתבעת את התובע ואת הצרכנים הנמנים עם הקבוצה, עת עניינים מהותיים בעסקה הנוגעים לפירוט הסיכונים שבצריכת המוצר, העלמתם במכוון והטעיה.

ה. ההטעיה כמצוין לעיל, בענייני "טיב, מהות, כמות, סוג הנכס, מידה, משקל צורה ומרכיבים", נכללת בגדר סעיפים 2(א)(1) ו- 2(א)(2) לחוק הגנת הצרכן, ומצביעה על כך שהטעיית התובע הינה בעניין שהינו מהותי על פי הגדרת המחוקק.

ו. סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן קובע כי היה על הנתבעת להזהיר את התובע מפני "תכונה" הידועה לו על המוצר. דבר שלא נעשה בענייננו (תכונת הסיכון לחנק אצל ילדים):

"(א) עוסק חייב לגלות לצרכן –

(1) כל פגם או איכות נחותה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס;

(2) כל תכונה בנכס המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה למשתמש בו או לאדם אחר או לנכס תוך שימוש רגיל או טיפול רגיל;

(3) כל פרט מהותי לגבי נכס שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת; אולם תהא זו הגנה לעוסק אם הוכיח כי הפגם, האיכות או התכונה או הפרט המהותי בנכס היו ידועים לצרכן.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על שירות.

ז. הנתבעת ניצלה בעזרת מצח את מצוקת התובע, כשניצלה את בורותו בניגוד לסעיף 3(ב) לחוק הגנת הצרכן הקובע כך:

"לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, בורותו, או הפעלת השפעה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים, או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת."

ח. לאור כך שחוק הגנת הצרכן מעניק סעד של פיצוי בשל הפרת הוראותיו, הרי שאין ספק כי הדבר כולל גם השבת התמורה לתובע (58 טו). זאת עקב הפרת הוראות קוגנטיות, שאינן משתמעות לשתי פנים, אשר גורמת בכך לסיכון אוכלוסייה חסרת ישע ורכה בשנים, עדי כדי סכנת מוות.

ט. הטעיתו וניצולו של התובע אשר כמעט והגיש לבני משפחתו היקרים מאוד לליבו, נקניקיה שאינה חתוכה לאורך לרצועות דקות, מהווה ללא ספק עושק והפרת חובת הגילוי הנאות של פרט מהותי בעסקה ו/או של תכונה ייחודית של המוצר ומצדיק את ביטול העסקה והשבת התמורה.

8.3 עילת תביעה מתוקף חוק החוזים

א. סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג 1973 (להלן: "חוק החוזים"), מקנה לתובע את הזכות החוקית לפעול לביטול החוזה עם הנתבעת, תוך עמידה על כל סעד המגיע לו:

15" מי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא תוצאת הטעיה שהטעהו הצד השני או אחר מטעמו, רשאי לבטל את החוזה; לענין זה, "הטעיה" - לרבות אי-גילויין של עובדות אשר לפי דין, לפי נוהג או לפי הנסיבות היה על הצד השני לגלותן."

ב. סעיף 22 לחוק החוזים, מוסיף וקובע כי אין בהוראות פרק ב' לחוק החוזים כדי לגרוע מזכאות התובע לכל תרופה אחרת.

ג. התובע יטען כי בהתנהגותה של הנתבעת, זו גרמה להטעייתו ולהטעיית חברי הקבוצה. התובע ניזוק בעלות הקרן של המוצר (ש 58) באופן ישיר, עת אחייניו לא צרכו אותו עקב ההטעיה.

ד. לפיכך, העסקה בין הנתבעת לתובע הינה בטלה מעיקרה, עת מקור העסקה נובע מהטעיה וגרימת הסתמכות לא נכונה.

8.4 עילת הפרת חובה חקוקה

א. סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], קובע את יסודות עולת הפרת החובה החקוקה, בהטילו אחריות על מי שאינו מקיים חובה חוקית המוטלת עליו, ובאשר גרם בכך לאדם אחר לנזק:

"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

ב. תמישה יסודות לעולת הפרת החובה החקוקה:

1. קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק.
2. החיקוק נועד לטובת הניזוק.
3. המזיק הפר חובה חוקית.

4. נגרם נזק לניזוק עקב ההפרה.

5. הנזק הינו אחד מהנזקים אליהם התכוון דבר החוק.

ראה לענין זה ע"א 145/80 ועקנין נ' מ.מ. בית-שמש (פורסם בנבו) (להלן: "פס"ד ועקנין").

ג. בעניין נשוא התובענה דנן, הפרה הנתבעת את החובה החקוקה החלה עליה כשלא גילתה לתובע פרטים מהותיים הנוגעים למוצרים וגרמה להטעייתו החמורה תוך פגיעה באוטונומיה שלו.

ד. בכך, הפרה הנתבעת את הוראות סעיף 2(א) ו-4 לצו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון), התשנ"ט-1998, הקובע כי סימונו של מוצר מזון ארוז מראש יבוצע על פי המפורט בתקן 1145.

ה. תקן 1145 הינו תקן ישראלי רשמי אשר מסדיר באופן ברור ונהיר את הוראות הסימון למזון ארוז מראש, ובין היתר, בא להבטיח התאמה ואחידות על מנת של סימון מוצרי המזון הארוזים מראש על מנת שבפני הצרכן תעמוד התמונה המלאה.

ו. להוראות התקן חשיבות מאין כמותה עבור הצרכן, שכן אין בידיו הכלים להערכת הסכנות הכרוכות בצריכת המזון והדרכים למניעתן או צמצומן.

ז. רצונו של המחוקק הינו להגן על זכויותיו הבסיסיות של הצרכן, אשר בעזרת המידע אשר צריך להיות מפורט על האריזה אמור להיות בעל האפשרות לבחון את התאמת המוצר למי שעומד לצרוך אותו (ילד כבן שנתיים).

ח. הנתבעת דרסה ברגל גסה את הוראות החיקוק הנ"ל, כאשר בחרה לעשות דין לעצמה באי מתן מידע בסיסי, מהותי וחיוני בידי הצרכן. זאת מתוך כוונה תחילה לשלול מהצרכן את היכולת לאמוד את תכונתו המסוכנת הייחודית של המוצר.

ט. בכך, נתמלאו כל היסודות לעוולת הפרת החובה החקוקה, כפי שנמנו בפס"ד ועקנין.

י. להשלמת התמונה, יצוין כי היקף החקיקה וחקיקת המשנה בנושאים רגישים אלו, מראה עד כמה מקודש ערך הבריאות והחיים בעיני החברה הישראלית, במיוחד כשמדובר בילדים רכים בשנים. כראיה לקידוש ערך זה, ניתן למנות את צו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון), תשנ"ט-1998, תקן 1145, פקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], תשמ"ג-1983 [דאז], חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו – 2015 וכמובן תקנות בריאות הציבור (מזון) (אזהרה מסכנת חנק), תשס"ו-2006, אשר באו לעולם

במיוחד על מנת להגן על ילדים מסכנת החנק הייחודים שבאכילת נקניקיות ע"י ילדים עד גיל 5.

יא. סעיף 3 לפקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], תשמ"ג-1983, הוא הסעיף שמכוחו הוסמד שר הבריאות להתקין את תקנות החנק, בקובעו כך:

"המנהל רשאי, באישור שר הבריאות, להתקין תקנות המרשות – דרך כלל או ביחס לאזור או למקום שיפורטו – נקיטת אמצעים למניעת סכנה לבריאות הציבור מיבוא, הכנה, החסנה והפצה של מזון שנועד למכירה למאכל אדם, וכן למניעת סימון כוזב של מזון, ובלי לגרוע מכלליות הסמכויות הניתנות בזה, יכולות תקנות כאמור –

- (1) להורות על התוויה נאותה של צרורות מכילי מזון;
- (2) להגדיר, לפי הצורך, איכותו, מהותו ותכונותיו של מזון, לפרט תקנים הנדרשים ביחס למזון כאמור ולקבוע איזה חסר ברכיב מן הרכיבים הרגילים של חומר, ואיזו תוספת של דבר זר בחומר או איזה שיעור של מים בו, יהיו לענין פקודה זו ראייה לכך שאין החומר אמיתי או שהוא מזיק לבריאות;
- (2א) לקבוע הוראות בדבר סימון הימצאות גלוטן במזון;
- (3) לקבוע נהלים לנטילת דוגמאות מזון ולהורות על בדיקתם;
- (4) להורות על גביית תשלום שהתקנות מתירות הטלתו לענין התקנות או לענין השירותים הניתנים לפיהן;
- (5) להחיל לגבי הענינים שניתן לקבעם בתקנות הוראות חיקוק אחר הדנות בענינים דומים, בשינויים ובהתאמות המחוייבים.

3א. שר הבריאות, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות בדבר חובת סימון אזהרה על גבי אריזות של פיצוחים, ממרחים, גרעיני תירס ונקניקיות משום שיש באכילתם על ידי ילדים מתחת לגיל 5 סכנת חנק, וכן בדבר סימון אזהרה כאמור בשלט במקום ממכר, שלא באריזה של המוצרים האמורים; בסעיף זה –

"פיצוחים" – סוגים שונים של גרעינים ואגוזים המשווקים לאכילה כפי שקבע השר בתקנות, בין כשהם נמכרים עם הקליפה, ובין בלעדיה;

"ממרחים" – ממרחים על בסיס שומני המכילים חתיכות פיצוחים קלופים;

"גרעיני תירס" – גרעיני תירס וגרעיני תירס תפוחים (פופקורן);

"נקניקיות" – כהגדרתן בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (נקניק ונקניקיות), התשל"ו-1975, או תערובת על בסיס חלבון מן הצומח בשרוול העשוי מחומר סינתטי דמויית נקניקיה."

יב. לפיכך באו לעולם תקנות החנק, אשר סעיפים 3-4 להן קובעות כך:

"חובת סימון אזהרה במכירת נקניקיות"

3. (א) לא ייצר אדם, לא יארוז, לא ישווק, לא ייבא ולא יאחסן נקניקיות ארוזות מראש למכירה קמעונאית, אלא אם כן על אריזתן צוינו המילים: "לתשומת הלב: לילדים מתחת לגיל 5 יש לחתוך לאורך לרצועות דקות (ולא לטבעות)", במסגרת, באופן בולט לעין הצרכן ובאותיות שחורות ברורות וקריאות, על רקע לבן, שגודלן לא יפחת משני שלישים גודל אותיות שם המזון.

(ב) אזהרה כאמור בתקנת משנה (א) תצוין על האריזות האמורות בה, גם בשפה הערבית.

חובת סימון אזהרה במכירת מזון בתפוזרת

4. (א) לגבי מזון מן הסוגים המפורטים בתקנות 2 ו-3 הנמכר בתפוזרת, תוצג האזהרה האמורה בהן, לפי הענין, על גבי שלט במקום בולט לעין, ליד המזון, באותיות שחורות, על רקע לבן, שגודלן לא יפחת מ-16 נקודות דפוס.

(ב) במקום להציג את האזהרה כאמור בתקנת משנה (א), יכול שהיא תסומן על גבי מדבקה שידביק המוכר על אריזת המזון או בהדפסה שתוטבע על אריזתו.

ג. למרבה הצער, בחרה הנתבעת שלא לפעול לפי הוראות התקנות ולא ליידע את התובע ויתר חברי הקבוצה בסכנת החנק כאמור.

8.5 פגיעה באוטונומיה

א. הפסיקה הכירה בעוולה זו ככזו המקימה עילה לפיצוי, כפי שהדבר בא לידי ביטוי ביתר שאת, בע"א 1338/97 תנובה נגד ראבי (פורסם בנבו), במסגרתו נקבע בין היתר כך:

הפגיעה באוטונומיה של הפרט כמצדיקה פיצוי הוכרה כבר בפסיקתו של בית משפט זה: ע"א 2781/93 זעקה נ' בית החולים כרמל חיפה, פ"ד נגד (4) 526. בעניין זה לא נמסר למטופלת מידע שהיה צריך להימסר לה בהתאם לחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996. הטיפול הרפואי שבוצע לא גרם נזק. התביעה התבססה על פגיעה באוטונומיה בטענה שעצם ביצועו של טיפול בלא הסכמה הוא-הוא הנזק. בית המשפט קבע, כי נזק מעין זה הוא בר-פיצוי במסגרת עוולת הרשלנות, והטיל פיצוי, אם כי בסכום שאינו גבוה. וכך קבע בית המשפט:

"הפגיעה באוטונומיה - נזק בר פיצוי לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]

21. נחזור למקרה שבפנינו. כפי שכבר ציינתי לעיל, לא קוימה בנסיבות העניין החובה לקבל את הסכמתה מדעת של המערערת לביופסיה שבוצעה בכתפה. בכך, נפגעה זכותה היסודית של המערערת כאדם לכבוד ולאוטונומיה. האם יש בעובדה זו כדי להקים למערערת זכות לפיצוי, אפילו לא נגרם לה נזק גוף כתוצאה מאי-קבלת הסכמתה המודעת?

השאלה הראשונה אשר יש להתייחס אליה בעניין זה היא, אם הנזק הכרוך בפגיעה בכבודה של המערערת ובאוטונומיה שלה הוא 'נזק' כמובנו בפקודת הנזיקין [נוסח חדש]. לדעתי, יש להשיב לשאלה זו בחיוב. המונח "נזק" מוגדר בסעיף 2 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש). הגדרה זו היא רחבה, ומתייחסת ל-'אבדן חיים, אבדן נכס, נוחות, רווחה גופנית או שם טוב, או חיסור מהם, וכל אבדן או חיסור כיוצאים באלה'.¹

[ההדגשות אינן במקור]

- ב. אין כל ספק כי סיכון בריאות בני משפחתו של התובע גרם לפגיעה בכבודו, בשמו הטוב בעיני משפחתו, העמיד את בני משפחתו בסיכון רב, דבר שגרם לתובע לאי נוחות רבה באופן העולה כדי פגיעה באוטונומיה שלו.
- ג. ראש נזק זה יוערך ב- 30 ש"ח לכל חבר קבוצה. דהיינו 300,000 ש"ח לכלל הקבוצה (10,000 צרכנים כפול 30 ש"ח).

8.6 עילה בהתאם לעשיית עושר ולא במשפט :

א. סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט") קובע כך :

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה."

- ב. הצרכן ההדיוט רוכש בתמימותו את המוצרים שיוצרו ע"י הנתבעת, על אף שלא צוינה על גבי אריזתם אזהרה כדין, בניגוד להוראות התקן ולחוק הגנת הצרכן.
- ג. הנתבעת הטעתה את לקוחותיה, חברי הקבוצה, ובכך התעשרה שלא כדין על חשבונם. חברי הקבוצה זכאים לקבל את כספם ו/או חלקו בחזרה, **בנוסף לתיקון אריזות המוצרים באופן שיכלול את האזהרה המחויבת.**
- ד. על כן, יטען התובע כי יש לחייב את הנתבעת להשיב לצרכנים את כספם, בהתאם לקריטריונים אשר ייקבעו ע"י בית המשפט הנכבד.

9. הסעדים לחברי הקבוצה

א. כאמור, מתבקש ביהמ"ש הנכבד לפסוק לחברי הקבוצה סך של 580,000 ₪ בגין השבת סכום התמורה וכן 300,000 ₪ בגין פגיעה באוטונומיה.

ב. סעיף 20(א) לחוק תובענות ייצוגיות, מאפשר לבית המשפט להפעיל שיקול דעת בעניין פסיקת פיצוי לקבוצה.

הכלל הוא, כי בית המשפט יפסוק פיצוי ספציפי לכל חבר וחבר בקבוצה. באם תישאר יתרה לאחר החלוקה לחברי הקבוצה שאותרו, תועבר זו לאוצר המדינה:

20" (א) הכריע בית המשפט בתובענה הייצוגית, כולה או חלקה, לטובת הקבוצה שבשמה נוהלה התובענה הייצוגית, כולה או חלקה, רשאי הוא במסגרת החלטתו על מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה להורות, בין השאר, הוראה כמפורט להלן, לפי הענין, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להכביד במידה העולה על הנדרש על חברי הקבוצה או על בעלי הדין:

(1) על תשלום פיצוי כספי או על מתן סעד אחר, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותה לפיצוי או לסעד כאמור;

(2) על כך שכל חבר קבוצה יוכיח את זכאותה לפיצוי כספי או לסעד אחר;

(3) על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה, ובלבד שסכום הפיצוי הכולל ניתן לחישוב מדויק על יסוד הראיות שבפני בית המשפט; הורה בית המשפט על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל כאמור, רשאי הוא להורות בדבר חלוקה בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנזיקה, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותה לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; נותרה יתרת סכום לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, יורה בית המשפט על העברתה לאוצר המדינה."

ג. לאור כך שיהא זה קשה עד בלתי אפשרי לאתר את כל חברי הקבוצה, מוצע כי במקרה שכזה יעשה בית המשפט שימוש בסמכותו על פי סעיף 20(ג) לחוק, הקובע מנגנון ייחודי לפסיקת פיצוי לטובת הציבור.

ראה לענין זה גם פסק דינה של כבוד השופטת מ. נאור במסגרת ע"א 1338/97 תנובה נגד ראבי (פורסם בנבו), במסגרתו נקבע כך:

"שאלת הסעד ושאלת הגדרתה של "הקבוצה" הן שאלות שיש ביניהן, כפי שנראה, קשר גומלין הדוק. בית המשפט עמד בצדק על כך שאין דרכם של צרכנים לשמור קבלות בגין רכישת חלב, ויהיה קושי במשפט עצמו בהבאת ראיות בידי תובעים פוטנציאליים. נראה לי שפתרון אפשרי לקושי בזיהוי חברי הקבוצה שסביר שאכן יתעורר הוא שייקבע פיצוי לטובת הקבוצה או לטובת הציבור... לבית המשפט

סמכות רחבה לקבוע את הסעד, ועמדתי היא שגם בתביעות לפי חוק הגנת הצרכן ניתן לקבוע סעד לטובת הציבור או לטובת הקבוצה".

10. סיכום

- א. לבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית והמקומית לדון בתובענה לאור גובהה המצטבר ולאור "מקום המסירה של הנכס" ו-"מקום יצירת ההתחייבות" בכל רחבי הארץ.
- ב. להורות על מתן צו עשה כנגד הנתבעת, המורה לה לתקן את אריזותיה ולכתוב על גביהן את האזהרה המחויבת בדין, בשפה העברית והערבית באותיות שחורות על רקע לבן ובגודל המחויב.
- ג. אשר על כן בית המשפט הנכבד מתבקש להזמין הנתבעת לדין ולחייבה לשלם לתובע ולחברי הקבוצה את מלוא נזקיהם כמפורט לעיל או לפי כל פירוט אחר כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון וצודק בנסיבות העניין וכן לחייב את הנתבעת בתשלום הוצאות משפט, גמול תובע, שכ"ט באי-כח התובע ומע"מ כדין, הכל בצירוף הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

 יאמן מסאלחה, עו"ד
 ב"כ התובע

אחמד מסאלחה – משרד עורכי דין ונוטריונים

רחוב העליה 3 • ת.ד. 2262 • עפולה 1872201
טלפון: 04-6421551 § פקסימיליה: 04-6421553

יפוי – כח

אני הח"מ שלווה סלמון מסאלחה משרד עורכי דין אחמד מסאלחה (כולם יחד וכל אחד מהם לחוד) להיות באי כחי במשפט של נגד מ.א.ב. נ.א.ב. 2513 בעניין 3"א ה.ס. 515707107

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהי בא – כחי רשאי לעשות ולפעול בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן, הכל בקשר לעניין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

1. לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות ערער, ערעור, דיון נוסף הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מהכלל.
2. להזמין עדים, למנות מומחים ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים כיום ושיהיו קיימים בעתיד או פעולות בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחרת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
3. לחתום על ו/או לשלוח התראות נוטריוניות או אחרות, לדרוש הכרות פשיטה רגל, או פירוק גוף משפטי ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל ללא יוצא מהכלל.
4. לבקש ולקבל חוות דעת רפואית מכל רופא או מוסד שבדק אותי או חוות דעת אחרת הנוגעת לעניין הנ"ל.
5. להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי הדין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים רק בדרגה בה הוגש יפוי הכח.
6. למסור כל עניין הנוגע או הנובע מהעניין האמור לעיל לבוררות ולחתום על שטר בוררין כפי שבא כחי ימצא לנכון ולמועיל.
7. להתפשר בכל עניין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שקול דעתו של בא כחי ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לו.
8. לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל עניין מהעניינים הנ"ל, לרבות הוצאות בימ"ש ושכר טרחת עו"ד, לקבל בשמי כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כחי ימצא לנכון ולמתאים.
9. להוציא לפועל כל פס"ד או החלטה או צו, לדרוש צו מכירה או פקודות מאסר ולעשות כל הפעולות המותרות עפ"י חוק ההוצאה לפועל והתקנות שלפיו.
10. לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר בא כחי ימצא לנכון בכל עניין הנובע מהעניין הנ"ל.
11. להופיע בשמי ולייצגני בפני מינהל מקרקעי ישראל, רשויות מקומיות, רשם המקרקעין, עמידר, רושם הקרקעות במשרד ספרי אחוזה ו/או בכל רשות ציבורית ו/או מוסד, גוף או חברה פרטיים או ממשלתיים אחרים הקשורים בעניין המפורט לעיל וכן לחתום בשמי במקומי על כל בקשה, הצהרה ומסמכים אחרים למיניהם ולבצע בשמי כל עסקה (דיספוזיציה) המוכרת ע"י החוק וליתן הצהרות, קבלות ואישורים ולקבל כל מסמך שאני רשאי לקבלו עפ"י דין ולבצע העברות בתמורה וללא תמורה.
12. לייצגני ולהופיע בשמי בפני רשם החברות, רשם השותפויות ורשם אגודות שיתופיות, לחתום במקומי על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרשום גוף משפטי, לטפל ברישומי או מחיקתו של כל גוף משפטי ולטפל בכל דבר הנוגע לו ולבצע כל פעולה לאותו גוף משפטי.
13. לטפל בשמי בכל הקשור לרישום פטנט, סימני מסחר וכן בכל זכויות אחרות המוכרות ע"פ החוק.
14. להודות או לכפור באישום שלא בנוכחות הנאשם ו/או בהעדרו.
15. לחתום על יפוי כח בלתי חוזרים.
16. להעביר יפוי כוח זה על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים במקומם ולנהל את ענייני הנ"ל לפי ראות עיניו ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון ומועיל בקשר עם המשפט או עם ענייני הנ"ל והנני מאשר את מעשיו או מעשי ממלאי המקום בתוקף יפוי כוח זה מראש.

המילים דלעיל ביחיד תכלולנה את הרבים ולהפך.

ולראיה באתי אל החתום, היום יום 1 לחודש 10 2019

חתימה

חתימה

הנני מאשר את חתימת מרשי הנ"ל.

עורך דין
מסאלחה יאמן
מ.ר. 48108

עורך – דין

הודעה למנהל בתי המשפט¹

לכבוד

מנהל בתי המשפט

הנדון: הודעה לפי חוק תובענות ייצוגיות

מספר תיק: ת"צ 19-10-

בבית משפט: שלום - חיפה

שמות הצדדים: 1. מועתאז מסארווה – ת.ז. 039371166 באמצעות ב"כ אחמד מסאלחה - עורכי דין ונוטריונים

2. באמצעות ב"כ

3. באמצעות ב"כ

נגד

א.ד.מ. דובלה בע"מ - ח.פ. 515707107 באמצעות ב"כ

פרטי המודיע:

שם: עו"ד יאמן מסאלחה

כתובת: רחוב העליה 3 • ת.ד. 2262 • עפולה 1839203

תפקיד בהליך: תובע נתבע ב"כ תובע ב"כ נתבע חבר קבוצה אחר

זאת הודעה על:

הגשת בקשה לאישור לפי סעיף 6(א) לחוק; הגדרת הקבוצה לפי הבקשה: כל אדם אשר רכש מארז של "נקניקיות מזרחיות מוצר בשר בקר טחון מתובל קפוא" ו/או "נקניקיות צ'וריסוס – מיני מוצר בשר בקר טחון מתובל קפוא" ו/או כל מוצר נקניקיות אחר המיוצר ע"י המשיבה (להלן: "המוצרים"), שלא נכתב על גבי תווית אריזתם "לתשומת לב: לילדים מתחת לגיל 5 יש לחתוך לאורך לרצועות דקות (ולא טבעות)", למרות החובה לעשות כן על פי תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון אזהרה מסכנת חנק), תשס"ו-2006; מועד הגשת הבקשה: 3.10.19; שאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי הבקשה: כמפורט בבקשה לאישור תובענה ייצוגית המצ"ב; תמצית הבקשה לאישור התובענה: כמפורט בבקשה לאישור תובענה ייצוגית המצ"ב; הסעד המבוקש: כמפורט בבקשה לאישור תובענה ייצוגית המצ"ב; הסכום או השווי המשוערים של תביעות של כל הנמנים עם הקבוצה: 880,000 ש"ח [סה"כ 20 מיליון];

החלטת בית משפט להתיר צירוף של אדם לקבוצה לפי סעיף 10(ב) לחוק;

החלטת בית משפט בדבר אישור תובענה ייצוגית או בדבר דחייה של בקשה לאישור לפי סעיף 14: הגדרת הקבוצה לפי סעיף 14(א)(1); עילות התובענה והשאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי סעיף 14(א)(3); הסעדים הנתבעים: [סה"כ 20 מיליון];

החלטת בית המשפט ולפיה ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום תובע מייצג או בא כוח מייצג לפי סעיף 16(ד)(1) לחוק;

לא הוגשה לבית המשפט, בתוך התקופה שקבע, בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום כל התובעים המייצגים או כל באי הכוח המייצגים בתובענה ייצוגית אשר בית המשפט אישר את הסתלקותם או מצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם לפי סעיף 16(ד)(2) לחוק;

הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיף 18(ג) לחוק;

¹ פורסם ק"ת תש"ע מס' 6915 מיום 29.7.2010 עמ' 1442.

החלטת בית משפט בכל הנוגע להסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק;

אחר:

להודעה זו מצורפים המסמכים האלה:

1. בקשה לאישור תובענה ייצוגית על צרופותיה
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

עו"ד יאמן מסאלחה
מ.ג. 48108

חתימה

3.10.19